

Merre van hátra?

Rendszeres olvasóink bizonyára emlékeznek rá, ebben az évben két kérdést tettünk föl íróknak, publicistáknak, politológusoknak, közéleti személyiségeknek. Az elsőt a választások alkalmából: *És most?*, a másodikat a közelmúlt zavaros politikai vitái és gazdasági bajai közepette: *Merre van előre?* Ez évi utolsó kérdésünk is megfogalmazódott, s most, ez évi utolsó számunkban ezzel fordultunk állandó szerzőinkhez: *Merre van hátra?*

Kérdésünkre Csurka István, Eörsi István és Vámos Miklós helyett Nagy Bandó András válaszolt.

Amerikából másmilyen?

Két év után tértem vissza az Egyesült Államokból. (Kinti szóhasználat: sztupidmen!) Odakint – is! – figyelemmel kísértem a hazai eseményeket – is! –, a Yale Egyetem Sterling könyvtára magyar lapoktól hemzsegett, s a szabadidős diákok a 168 órát és a HVG-t bújták, ráadásul az ottani lapok is kénytelenek voltak Magyarországról írni, ha azt akarták, hogy fogyjon a lap.

Amerikai barátaim egyre lelkesebben beszéltek arról, ami nálunk történik, s szinte könnyekkel küszködve beszéltek a magyar többpártrendszerrel, a pluralista megújulásról, a magyar sajtószabadság kivívásáról, a magyar demokrácia felvirágzásáról, a szabad választásokról, kiválásunkról a „szocialista tábor”

(kinti szóhasználat: szovjet blokk) kötelékéből, a szovjet (ott úgy mondják: orosz) csapatok kivonulásáról (amerikai szóhasználat: kitakarodásáról), a privatizációról (USA-beli szóval: prájvit), szóval mindenről, ami egy amerikai számára szép lehet egy ilyen kis európai országban.

Szeretettel beszéltek az MDF és az SZDSZ parlamenti frakciójának békés egymás mellett éléséről, a Kiszgazdapárt szakértelemről tanuskodó érveléseiről, minisztereink rátermettségéről (ottani szóhasználat: veriszenszmen), s boldogságtól sugárzó arccal vitatták, milyen tennivalói vannak még az USA-nak (ottani szóhasználat: JuEszÉj) az antiszemitizmus megszüntetése területén

(USA-san: no antisemit-country), azok után, amit Magyarország megtett ezen a téren.

Itthon aztán csupa elkeserítő hír fogadott. Csalódottan lődörögtem ebben a megújult földi paradicsomban, s azt mondtam magamban: uraim, ez már nekem sok! (USA-san így mondanák: sokk!) Amerikából másmilyennek tűnt a hazám.

Itthon vagyok hát, s keresem a feleletet arra, hogy merre van hátra? Hát, várjunk csak!... Azt mondja: dollárt kiváltottam, bőröndbe bepakoltam, utlevél a zsebemben, még a vízumot kell megcsináltatnom, s indulhatok is vissza!

Vámos Miklós

Kótyavetye

Az MDF megkapta azt a felhatalmazást a magyar néptől, amelyet egy Magyar Demokrata Fórum megkaphat, hogy magyar elképzeléseit valóra váltsa, amelyre magyarországi megalakulása óta hivatva is volt. A Fórum (Magyar Demokrata!) időjelző is volt egyben: a pártállam végórája. (Az MDF sohasem késik!)

Mi, magyarok, tudjuk, hogy merre van hátra, ez nem lehet kérdés! (Nem is a kérdésre válaszolok, amikor sorolom!)

Az állampárti pártállamiság mocskovastag bürokráciaguanóját el kell tisztítani, hogy új arcok kerüljenek a bűzös bürokráciatrágya helyére. Ha már nem nyertük meg a helyhatósági választásokat, résen kell lennünk, hogy nehogy visszafészkeljék magukat a régi káderek helyére azok – más álarcba bújt! – utódai! Be kell fejezni az elszámoltatást, különös tekintettel azokra az utóbbi években történt átjátszásokra, melyek az utolsó csepp vért szívták ki szegény nemzetünk kasszájának. Meg kell szüntetni az inflációt! Gondoskodunk róla, hogy legyen! Szét kell kergetni a csürhesorda-gümőkörös sajtóökrö-

ket, le kell törni a szarvukat, gulyásokkal együtt! Elég volt a hatalmat kiszolgáló tévés és rádiós mamelukokból, újak kellene! Föl kell szedni a kormány alá telepített, gazdasági és intézményi taposóaknákát, hogy el ne szálljon a kormány! Nyugodt erőt a felelőtlen erő helyére! Számítunk az emberekben meglévő gazdasági ösztönre, a spontán ellenőrzés és összetartás – akár legyen kint tartás! – óvó-féltő figyelmére!

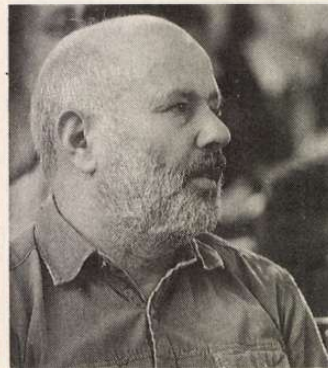
Magyarok! Tulajdonosok! Országunk birtokosai! Egy nyelvűek! Gerincesek! Népem! Nemzetem! Mieink! Ne hagyjuk elkótyavetyélni javainkat!

Íme, látjátok, sok van még hátra! És nem az a kérdés, hogy mi van még hátra?! Az a kérdés, hogy más marad-e hátra vagy mi kerülünk előbbre?! Előre!! Ez van nekünk hátra!!

Csurka István

Szent Iván éjjele után

Van-e még ereje a kormányzatnak, hogy kivegye a saját tartalmait a még mindig vergődő pártállam szilárd kereteiből? Vajon meg tudja-e szüntetni a gerinctörő régi ideológiai körülmények továbbbi alkalmazását? Vajon örök ideál marad, hogy a „szocializmus iránti hűséget” a „nemzet iránti hűséggel” váltotta fel? Vajon van-e a kormányzatnak elegendő politikai bölcsessége ahhoz, hogy a kisebbségi véleményeknek ugyanakkora szabadságot adjon, mint amekkorát önmagának igényelt?

Vajon van-e ereje az ellenzéknek, hogy képes legyen földadni vereségszülte kényelmét?

Jól tudjuk, minden egyes szociális intézkedés továbbrontja az életszínvonalat. Van-e elég önmérséklete az ellenzéknek ahhoz, hogy ne akarjon hasznat hozni a saját konyhájára a kormány népszerűtlen intézkedései következtében? (Miközben alig jut valami a nép konyhájába!)

Szent Iván éjjele elmúlt. A szerelmesek kitérlik a szemükből az álmat, s bár csipásak is akadnak közöttük, kiki a maga koalíciós párja mellett heverészik, miközben fogalmunk sincs, mitől józanodott ki a tündérkirálynő, csak azt látjuk, hogy félrerúgja számárszeretőjének emlékét, s ismét a rámosolygó férje felé fordul, szénát kínálva neki.

Politikai tanácsadóm, Shakespeare Vilmos ezzel a parabolával ajándékozott meg, s azt tanácsolta, miközben megvakarta az orrát a varázspálcájával, hogy gondoljam végig az ébredés után fölmerült kérdést, s aztán kérdezem meg a tölem kérdezőktől: és szerintetek merre van hátra?

Számomra csak egyvalami biztos: hogy Szent Iván éjjele elmúlt. De fogalmam sincs, mit hoz a reggel.

Eörsi István